

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

תוכן

- א. אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שננטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שננטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין.....1
- ב. מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילה ושתה יין ונטמא למתים הרי זה סופג את הארבעים.....2
- ג. נזיר והוא בבית הקברות ... דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהיה ... קא מתרי ביה2
- ד. שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מעליו מעזיבה.....4
- ה. אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין.....5

דף יז.

א. אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שננטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שננטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין

גדר בנזיר¹ והוא טמא מת שנתבאר לעיל דף טז: שחלה עליו נזירות, אם שהה בטומאתו כמה ימים אין עולין לו², עד שיזה שלישי ושביעי ויטבול בשביעי ויום שביעי שלו עולה לו ממנין נזירות לזה שנדר והוא טמא, כיון שנגמרה טהרתו.

אבל נזיר טהור שננטמא אינו מתחיל למנות אלא מיום השמיני והלאה. לפי שנזיר טהור צריך להביא קרבן בשמיני, לפיכך לא נגמרה טהרתו בשביעי, משא"כ נזיר טהור אינו חייב בקרבן ונגמרה טהרתו בשביעי לפיכך עולה לו שביעי מן המנין.

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ו הלכה ז

² ויש בזה שאלה, דממ"נ אם נאמרה פרשה דנזירות גם בטמא שנדר הא מבואר שם גם הבאת קרבנות טומאה ונילוח, ואם לא נאמרה פרשה דנזירות לטמא שנדר למה לוקה ולמה חלה עליו הנזירות כלל. אך האמת דוודאי נאמרה גם לטמא שנדר, אך לקרבנות ונילוח יש מיעוט דתניא להלן יח. וטמא ראש נזרו בטהור שננטמא הכתוב מדבר שהוא טעון העברת שיער והבאת ציפורין ולפטור את הנזיר בקבר שאין טעון העברת שיער והבאת ציפורין ע"ש, דוטמא משמע שאח"כ נטמא ומיעטתו תורה לנזיר מתגלחת וציפורין וממילא משמע דכל דיני נזירות יש בו דזה בלבד מיעטה תורה ולא שארי דיני נזירות. ערוך השולחן העתיד שם סעיף ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

ב. מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין ואם גילה ושתה יין ונטמא למתים הרי זה סופג את הארבעים

כבר התבאר לעיל דף טז: שמי נדר בנזיר³ אפילו⁴ הוא טמא מת חלה עליו נזירות, ואם נטמא פעם אחרת או שתה יין או גלח לוקה⁵.

ג. נזיר והוא בבית הקברות ... דאמרי ליה לא תינזור למה לי שהייה ... קא מתרי ביה

שתי לאוין התייחדו לנזיר באיסור הטומאה למת, האחד היא שהזהיר הנזיר מהטמא למת והוא אמרו (במדבר ו פסוק ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְאֶחָיו וּלְאֶחֶתוֹ לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמֹתָם. ולפיכך נזיר⁶ שנטמא למת טומאת שבעה⁷, ואפילו לששה הקרובים שמותר לכהן הדיוט להטמא להם⁸, הרי זה לוקה שתיים. אחת על האסור המיוחד בו ואחת על האסור השוה בכל הנדרים שהוא לא יחל דברו⁹.

והשני היא שהזהיר הנזיר מהטמא באהל המת והוא אמרו (שם פסוק ו) עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֵא. להזהיר על הטומאה ולהזהיר על הביאה. וכשנכנס לאהל

³ רמב"ם שם הלכה ז

⁴ מעשה רקח שם

⁵ דע דק"ל לשיטת הראב"ד לעיל סימן ט"ז סעיף י"א הנזיר שנטמא אפילו פירש מן הטומאה וחזר ונגע במת אינו לוקה מפני שהוא מחולל ועומד כמ"ש בפ"ה דין י"ז, א"כ נזיר טמא כשנטמא במת אחר נזירותו למה לוקה הרי הוא מחולל ועומד. וצ"ל דרוקא כשטימא נזירותו מקרי מחולל ועומד ולא כשהיה טמא מקודם, שהרי לא קרינן ביה וטמא ראש נזרו כמ"ש בסעיף הקודם. ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן יח סעיף ד

⁶ רמב"ם נזירות פ"ה ה"ח והט"ו

⁷ וברמב"ם שם הוסיף "בין בטומאות שהוא מגלח עליהן כמו שיתבאר בין בטומאות שאינו מגלח עליהן" והקשו עליו ובתוכם במשנה למלך שבפ"ג מטומאת המת ה"ג כתב "לפיכך אני אומר שכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אינה דין תורה" עכ"ל ועיין עוד ספ"ט מטומאת מת שם (ועיין בערוה"ש טהרות סי' ח סעי' ו) ועיין בערוה"ש שם סי' טז סעי' ג שהרמב"ם ס"ל שהלל"מ כיון שאינו מפורש בתורה להדיא נקראים דברי קבלה ולהכי כתב שאינה דין תורה אבל פשיטא שיש עליהם מלקות מן התורה וכ"כ במנחת חינוך מצוה שעו אות ד)

⁸ שהם אביו ואמו ואחותו בנו ובתו כמבואר בר"מ פ"ב מאבל (ואשתו אף בכהן אינה אלא מדרבנן ועיין לקמן אם מותר לו להטמאות לה)

⁹ יש מטמא ואינו עובר על כל יחל, כגון קמן שהדירו אביו ונתגדל, דאינו עובר על כל יחל כיון שהוא לא קיבל עליו בעצמו. ועיין בספר טורי אבן ראש השנה ד' ע"א בסוגיא דבל תאחר [ד"ה צדקות] דיש נזיר מטמא ואינו עובר על כל תאחר, כגון נגע וחזר ונגע בו ביום, דאינו מאחר על ידי טומאה השניה הנזירות טהרה, כי בלאו הכי טמא שבעה מחמת נגיעה הראשונה וברור עיי"ש (מנחת חינוך שם אות ז)

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת נזיר

המת אחר שנטמא אינו לוקה אלא אחת, שכשנכנס לאהל המת כבר קדמה הטומאה לביאה, אך כשקרה לו טומאה וביאה כאחת חייב שתיים.

לפיכך. נזיר¹⁰ שנכנס לבית ושהה שם¹¹ עד שמת שם המת¹², או שנכנס לאהל המת בשידה תיבה ומגדל, שחוצצים בפני הטומאה, וכל כיוצא בו, ובא חבירו ופרע והסיר נג התיבה מעליו מדעתו¹³ הרי זה לוקה שתיים אחת משום לא יבא ואחת משום לא יטמא שהרי טומאה וביאה באין כאחת.

וכבר התבאר לעיל דף טז. שמי שנדרר¹⁴ והוא בבית הקברות, נזירות חלה עליו, ואם התרו בו שלא יישהה, לוקה אף משום לא תאחר¹⁵ על שהייתו שם¹⁶.

¹⁰ רמב"ם שם פרק ה הלכה יח

¹¹ דביון דבטומאת מקדש כשנכנס לפנים לוקה מיד בכניסתו, ולא בעי שהייה, ובנטמא בפנים גמירי דבעי שיששה כדי השתחואה (שבועות ט"ז ע"ב), לכן כאן בנזיר אם נכנס לבית ושהה עד שמת בו המת, או שנכנס לאהל בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מדעתו, בזה חייב אף בלא שהה אחר המיתה, ואפילו אם קפץ מיד חייב, דזה ביאה וטומאה, שנכנס בטומאה, וה"נ מסתמא התרו בו טרם המיתה בנמר גסיסה שיצא, ובשהייתו ברנע המיתה הוי כנוגע במת, כיון שיכול הי' לצאת, וכן במה שפרע חבירו מדעתו, שהוא עשה כל פעולות שנכנס לאוהל המת ולפרוע חבירו, ולוקה כמו נוגע במת. אור שמח הלכות נזירות פרק ו הלכה ח

¹² וכל אלו לא חשיבי לאו שאין בו מעשה כיון דתחילה היה על ידי מעשה אף שהיה בהיתר. (מנחת חינוך – מצוה רע – אות א)

¹³ שאם אינו מדעתו הוי אנוס ואינו לוקה עיין להלן (ערוה"ש סעי' יב) והיינו דהוא מסייע להסיר הגג כמו שכתבו התוס' נזיר מ"ג ע"א ד"ה כגון

¹⁴ רמב"ם שם הלכה ח

¹⁵ שהנזיר שטימא עצמו לוקה ארבע מלקות

¹⁶ והחידוש בדין זה שלוקה על שהייתו שם דאף דלכאורה הוי לאו שאין בו מעשה מ"מ לוקה דזה שאינו יוצא ויושב שם מקרי מעשה, כמבואר בתוס' נזיר יד. ד"ה אילימא, וממילא דצריך לזה התראה דבלא התראה אין מלקות. ואח"כ השמיענו דאינו מגלח ואפילו נגע עוד בטומאה שהנזיר מגלח עליה אינו מגלח ואינו מביא קרבן, שזה אינו אלא כשנדרר בטמאה ונטמא אח"כ. ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן יח סעיף ז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

י"א¹⁷ שלוקה על עצם קבלת נזירותו וא"צ שהייה. וי"א¹⁸ שאינו לוקה על עצם קבלת הנזירות, ללא שהייה גם אם התרו בו שלא יזיר¹⁹. וי"א שאם התרו בו שלא יזיר שם, לוקה אף ללא שהייה²⁰.

דף יז:

ד. שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מעליו

מעזיבה

נכנס לשם²¹ בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה²² ללא ידיעתו²³, ונטמא, אף ע"פ שהתרו בו ושהה שם י"א שאינו לוקה מספק, אבל

¹⁷ דעת הראב"ד שם

¹⁸ דעת הרמב"ם שם

¹⁹ סברת רבינו דבמתרין עליו שלא יזיר לא לקי בלא שהייה, ומעמו פשוט, דנושא האיסור הוא, נויר איש שקדוש הוא על כל נפשות מת לא יבוא, וכן בנטמא בפנים, דאיסור הוא על הטומאה שלא יכנס לבהמ"ק, נושא הדבר הוא טמא, והאיסור ביאת מקדש, ונמצא דכי מתרין אותו על שלא יבוא למקדש הוא עצם האיסור, כן כי מתרין נויר שלא ישתה ולא יטמא הוא התראת עצם האיסור, אבל כמתרין בו שלא יזיר עצמו בכה"ק אין זה התראת עצם האיסור, שהלאו הוא אחרי קבלת הנזירות שלא יטמא נזירותו, רק דא פשיטא ליה, שאם אמרינן דשהה והתרו בו שלא יזיר, הרי התרו על עצם הפעולה שלא יזיר ויטמא אח"כ נזרו בודאי לקי, דהתרו על עצם פעולתו, שלא יזיר ויטמא עצמו, היינו איסור טומאה שמונח בהחל עליו שם נזירות קודם, וה"נ התרו בו כן שלא יטמא נזרו בטומאה הבאה עליו אחר הקרא נויר, שזהו עצם האיסור, ופשוט. אור שמח הלכות נזירות פרק ו הלכה ח. ועיין בערוך השולחן העתיד שם סעיף ט בדעת הרמב"ם שאם אמרו לו לא תנזור והוא נדר שם בנויר ולא שהה למה ילקה הלא זהו לאו שאין בו מעשה, דבשלמא בשהייה אמרנו דזה לא יצא ויושב שם הוי כמעשה, אבל כשלא שהה הרי אין כאן מעשה כלל. והראב"ד אולי ס"ל דעקימת שפתיו הוי מעשה, אמנם בדעת הרמב"ם נלע"ד ברור כמ"ש

²⁰ כסף משנה בדעת הרמב"ם ופירש מעמו משום דלא אמרו דלא בעי שהייה אלא היכא דאמרי ליה לא תנזור אבל אי לא אתרו ביה הכי לא סגי בלא שהייה דהא א"א להתרות בו לא תטמא דהא טמא ועומד הוא אבל אפשר להתרות בו לא תשהה שם.

²¹ רמב"ם שם פרק ו הלכה ט

²² עיין משנה למלך שם שכתב אך ראיתי לרש"י כאן בנזיר שכתב כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל בבית הקברות. שמפסיק בינו לבין הטומאה ונדר בעודו בשידה שהוא טהור כו' ע"כ. ולא ידעתי למאי איצטריך לרש"י לומר דנדר בעודו בשידה הא שפיר מיתוקמא בנדר מקודם. אולם עיין אור שמח שם דדוקא הוא דהכא איירי שבפריעת המעזיבה קבל עליו נזירות באותו רגע, שבאו עליו טומאה ונזירות כאחד, דלא חל עליו שם נזירות קודם הטומאה, ולא שייך התראה שיתרו אותו, דמאן ידע דבעת קבלת הנזירות יבוא חבירו ויפרע, ומבעי ליה אם בכה"ג דלא חל עליו שם נזיר קודם הטומאה אם בשהייה לוקה, דכבר טמא נזרו, וכמו בכה"ק שנטמא, דשם טמא לא חל עליו טרם היותו בכה"ק, ובשהייה חייב, ה"נ, או לא גמירי אבראי, פירוש היכי דלא חל עליו שם נזיר קודם ביאתו לבה"ק.

²³ כס"מ שביאר בדעת הרמב"ם בדוחק שהייה אין לה ענין שאינה מעלה ולא מורדת דאפילו שהה אינו לוקה דכי גמירי שהייה דלקי עלה במקדש, אבל אבראי לא לקי עלה ואסיקנא בתיקו ולקולא. וכ"כ במל"מ שם

הלכות הדרף היומי

מסנת נזיר

מכין אותו מכת מרדות אם שהה. וי"א²⁴ שאם שהה כדי השתחויה ודאי לוקה²⁵, ואם לא שהה הרי זה ספק.

נכנס²⁶ לאהל²⁷ המת או לבית הקברות בשגגה²⁸, ואחר שנודע לו התרו בו, ולא קפץ ויצא²⁹ אלא עמד שם³⁰ הרי זה לוקה, והוא שישהא שם כדי השתחויה כמו טמא שנכנס למקדש³¹. וי"א³² שנכנס לאוהל המת או לבית הקברות בלא שידה תיבה ומגדל, אף שהיה אנוס בכניסה לוקה גם בלא שהייה.

נכנס לאהל שהיה שם גוסס, ומת הגוסס שנמצא שלא נתחייב כלום בכניסתו, מ"מ כיון שרוב גוססין למיתה חשיב כמזיד במה שנכנס, וחייב גם בלא שהייה. ואם בשעה שנכנס לא היה גוסס ומת פתאום אף ע"פ ששהה שם³³ אינו לוקה אבל מכין אותו מכת מרדות אם שהה³⁴. וי"א שאם שהה לוקה מלקות דאורייתא, ואם לא שהה מכת מרדות.

ה. אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המניין

²⁴ השנות הראב"ד שם שהקשה שהסוגיא משמע דספיקו של רבא אי בעינן שהיה להיב אבל שהה ודאי חייב, וכ"כ רדב"ז שם בדעת הרמב"ם, הכא איירי רבינו כגון שפרע עליו את המעזיבה שלא מדעתו דאינו לוקה לא על לא יטמא ולא על לא יבא ולא התרו בו ואמרו לו אל תשתה, שאם התרו בו ושהה פשיטא שהוא לוקה הילכך מלקות ליכא ומ"מ מכין אותו מכת מרדות כיון ששהה שם כדי השתחויה, כיון שהוא יודע שנטמא לא היה לו לשהות שם אבל מלקות ליכא כיון שלא התרו בו. רדב"ז שם

²⁵ ועיין לקומי הלכות בעין משפט ש שפירש דברי הרמב"ם שפטר ממלקות דהכא שהה שהיה מועטת ולא שהה כדי השתחויה בפישוט ידים ורגלים.

²⁶ רמב"ם שם פרק ה הלכה יח

²⁷ רמב"ם שם פרק ה הלכה יט

²⁸ רדב"ז שם פטר ממעם שהדבר ידוע כי השוגג והאנוס שוים ופטורים מן המלקות. ונכנס בשגגה לרמב"ם הוה אנוס ועיין רש"י בשבועות יז ע"א פירש שאיירי בנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע נג התיבה מעליו שלא מדעתו שזה ודאי אנוס הוא ובשהייה חייב ובלא שהייה פטור ובערוה"ש שם סעי' טו שהכא איירי בהתרו בו על שהייה וחייב על ההתראה.

²⁹ הוא דוקא בשהייה שהות כדי כניסה ויציאה ג"כ, אבל בשהה כדי השתחויה ולא היה כדי כניסה ויציאה ג"כ פטור מספק, דילמא לא גמירי רק בפנים לא בחוץ, ועיין ריטב"א שבועות (י"ז ע"א ד"ה בעי) שיש סבורין לומר כן אף במקדש, עיין שם שדחה דבריהם. וזה מדוקדק בלשונו הזהב בהלכה י"ט, נכנס לאוהל המת או לבה"ק בו, ולא קפץ ויצא, אלא עמד שם, ה"ז לוקה, והוא שישהה שם כדי השתחויה, מורה דבריו הקדושים דבעי שיהא שיעור קפיצה ויציאה ודוק. אור שמח שם

³⁰ ונראה מעשה במה שאינו יוצא עיין תוד"ה אילימא נזיר יז ע"א

³¹ כיון שהדבר ספק לא מלקינן ליה עד שישהה שם כדי השתחויה. רדב"ז שם וכ"כ ערוה"ש שם סעי' יד

³² משנה למלך פרק ה הלכה ח בדעת רש"י דלא גמירי שהייה אלא כשבשעה שנכנס לא היה שום איסור בדבר וא"כ גבי נזיר נמי פשיטא דאם נכנס לבית הקברות בשוגג נמי והתרו בו צא דלוקה אף אם לא שהה.

³³ שלא נתחייב בפנים בכניסתו והוי דומיא דנטמא בעזרה שלא נתחייב בכניסתו בפנים. משנה למלך שם

³⁴ משנה למלך שם דהוי כשידה וכו'

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

נזיר שנצטרע³⁵ והוחלט כל ימי חלומו ושבעת ימי ספירו שסופר אחר שיטהר לצרעתו בין תגלחת ראשונה לשניה אין עולין לו מימי נזירותו, אבל ימי הסגר עולין לו.

---

³⁵ רמב"ם שם פרק ז הלכה ט